

De zeesoldaten zien er, in alle geval, geene gemakkelijke kerels uit. Deze noon, rond 12 1/4 ure, in de Weststraat, schoot een hunner zonder den minsten reden zijn revolver af. Een onderofficier leidde hem meê.

Terwijl die gasten naar Oostende stroomden kwamen een getal karren en wagens en eenige kanons afgereden naar den Nieupoort-schen steenweg. 't Zijn dezelfde karren die we gister en eergister zagen, - maar in plaats dat ze met 4 of 6 peerden worden voortgetrokken is dit getal wel op de helft verminderd.

Een vriend van Ghistel verhaalt ons dat er gister, langs Ghistel, meer dan 600 duitsche gekwetsten voorbijtrokken, Westkewaaarts op. Toen de duitschers te Ghistel toekwamen vonden z'op het stadhuis : de Z.E.H. Deken DELA NOTE, de heer Schepen ADRIAENS en M. BOUDOLF, gemeentesecretaris. In 't duitsch zegde de Z. heden dat Ghistel een steedje was dat leven moest van de werkende klas. In naam van het Gemeentebestuur beloofde Z.E.H. Deken dat de bevolking rustig zou wezen. De duitschers antwoordden dat zij ook rustig zouden zijn.

Gister werden te Ghistel de kasteeltjes van MM. SERRUYS, HEYVAERT, VAN IMSCHOOT en DEREERE geplunderd, alsook de kelder van M. Maurice DEPUYDT, brouwer. Duitsche officieren hebben bezit genomen van het kasteel van M. RONSE; twee soldaten in den wijnkelder gedrongen zijnde, hadden 2 flesschen wijn gestolen. De hovenier ging zijn beklag maken bij de officieren, en de 2 dieven moesten gedurende anderhalf uur recht staan met eene flesch in den opgeheven arm.

In het Polo-plein hebben de duitschers een soort van ammunitiekamp gemaakt.

In den hippodroom Wellington is eene sterke wacht : daar bergen zij veel voeder, ook kanonnen en eetwaren, alsmede allerhande gerief. Daar ook slachten zij de ossen en koeien die zij medebrengen.

Deze namiddag werden alhier 12 Belgische soldaten en eene mitraljeuze binnengebracht.

. bevel gegeven geene alkooolische dranken meer te drinken te geven. Zulks belet niet dat de duitschers overal "Schnaps" (genever) vragen.

De stad krioelt van duitsche spioenen.

Deze namiddag kon men, van op de duinen, zien branden in de richting van Slype.

De duitschers moeten groote verliezen ondergaan hebben, want burgers van de kanten van Middelkerke worden opgeëischt om de dooden te begraven. Twintig karren, inhoudende elk een 15 tal gekwetsten, komen aan; onder hen een piot van het 13e linie.

Wij spraken dezen avond met vier soldaten van het duitsche Zeewezen. Zij maken deel uit van de duitsche zeedivisie (Marine). Die gasten schieten met nog meer spek dan hunne makkers van 't veldleger. De duitsche oorlogschepen zullen afkomen van Helgoland en voor Oostende komen liggen. De schepen, die de haven kunnen binnenvaren, zullen hier zeesoldaten inschepen en dan koers zetten op Londen, samen met Zeppelins die England's hoofdstad met bommen

zullen begroeten. Kales is in handen der Duitschers, of liever der Beieren.

..... vandaag aangekomen, deden op Zondag 11e Oktober hunne intrede te Antwerpen. De hoofdkerk heeft niet veel geleden. Zij staken de Schelde over en bleven tot Zondag 18e Oktober te Zwijndrecht. Zondag staken zij andermaal de Schelde over en vertrokken dan per trein over Leuven, Brussel, Gent, Eecloo en Brugge naar Oostende.

Alhier zullen ook kanonnen van 42 ctm. aankomen. 't Zijn de zware Duitsche kanonnen waarvan reeds zoo dikwijls spraak was.

Volgens de zeesoldaten zeggen heeft Duitschland 10 miljoen soldaten en 2 miljoen vrijwilligers.

Had België aan de Duitsche troepen vrije doorgang verleend, ons land zou 4 miljard vergoeding bekomen hebben. In plaats van 4.000 miljoen frs. te bekomen, is België thans verwoest en tot onmacht gedoemd. De Belgische soldaten vechten goed, maar zoohaast ons volk verslegen is, gaan de Engelschen op de vlucht. Altijd 't zelfde liedje dus, ingegeven door den haat dien de Duitschers de Engelschen toedragen ! 't Is Engeland, zeggen de Duitschers nog, die België aanzette om te weerstaan. De Engelschen beloofden aan de Belgen de verdeeling van Duitschland. Zegt men aan de Duitschers dat België's eer gebod weerstand te bieden aan den Duitschen overweldiger, de liefde breekt - en 't is best te zwijgen, anders zou 't pruisisch worden !

Tot daar de leugentaal der Duitschers !

Wij vernemen dat de Duitschers Westende bezetten; dat hunne booten, dienende tot het maken van bruggen daar liggen, in 't dorp of op den Zeedijk en dat de platkoppen de menschen aanraden hunne woningen niet te verlaten.

Er zijn schier geene vluchtelingen van Leuven, Mechelen, Antwerpen en andere steden in stad meer. Treinen voor reizigers, bestaande uit Duitsche waggons met Duitsch personeel, zijn heden naar Brussel vertrokken.

Te Middelkerke zaaien de Duitschers schrik onder de bevolking, de onbewoonde en ook zekere bewoonde huizen plunderend. De officieren zijn doorgaans beleefd en handelen goed met de burgers, maar vele Duitsche soldaten zijn dronken. De kerk van Westende zou beschadigd zijn geworden.

Woensdag 21e Oktober -

ZEVENDE DAG DER BEZETTING

Deze morgen is het een over en weer rijden van wagens en karren, de eenen optrekkend in de richting van Breedene, den andere de stad intrekkend.

Rond 9 1/2 ure komt in de statie, per trein, een regiment troepen aan, in het blauw gekleed. Het trekt voort, langs de Pieterslaan en den Nieupoortschensteenweg in de richting van Mariakerke.

Het is totaal verboden op den Zeedijk te gaan; alleen mag men de voetpaden en den besteedenden weg van den Zeedijk volgen.

Rond 10 ure vliegt eene "taube" over de stad.

Gansch den dag, van 's morgens heel vroeg, tot 's avonds

rond 6 ure, wordt door de schepen, die voor Middelkerke liggen, geschoten. De Duitsers zouden groote verliezen ondergaan hebben. Vluchtelingen uit Westende vertellen dat hun dorp heel en gansch in brand staat.

Rond 11 1/2 ure wordt de Belgische vlag, die nog altijd aan het stadhuis wapperde neergehaald, evenals degene die uithingen aan de koffijhuizen "The Falstaff" en "Grand Hôtel de l'Empereur", Groote Markt en aan de stadsbibliotheek. De Belgische vlaggen, die nog in stad uithingen, worden ook neergehaald.

Rond 2 ure komen 9 gevangen genomen piotten af; rond hetzelfde uur komen langs den Torhoutschen steenweg 19 wagens met Duitse gekwetsen gereden en een gansche trein van het Duitse Rode Kruis trekt in allerijl af, langs den Nieupoortschen steenweg, in de richting van Middelkerke.

In den namiddag worden de volgende plakbrieven aangeplakt :

Oostende, den 21 Oktober 1914.

BEKENDMAKING

1) De toegang van den Zeedijk en van het strand is verboden op het grondgebied der Stad Oostende. De personen, die op den Zeedijk wonen moeten voorzien zijn van een toelatingsbewijs.

2) Samenscholingen van meer van 5 personen zijn verboden.

3) Alle Belgische vanden en vlaggen moeten weggedaan worden.

4) Voor alle tijdrekeningen moet het Duitse uur gebruikt worden.

De Commandant,
Tägert,
Kapitein ter zee

STAD OOSTENDE

BELANGRIJK BERICHT

Er is bestatigd geworden dat, in deze laatste dagen, talrijke eigendommen, afsluitingen, hangars, wagons, enz., door geweld zijn geopend geworden.

Er wordt mij aangebracht dat een gedeelte der burgerlijke bevolking van Oostende de gelegenheid waargenomen heeft om zich verschillende mobiliere voorwerpen, kleederen, eetbare waren, enz., toe te ei-

Deze doenwijze is hoogst laakbaar en moet onmiddellijk ophouden. Daarom is besloten geworden dat al deze voorwerpen moeten teruggebracht en gelegd worden in de vischmijn voor den 25 Oktober, loopende maand.

Voorbij dezen datum zal ieder persoon, die in 't bezit zal gevonden worden van welkdanige voorwerpen, waarvan hij de afkomst of de tegenwoordigheid in zijne woning niet zal kunnen bewijzen, vervolgd worden met de grootste gestrengheid en zonder eenigen uitstel.

Oostende, den 20 oktober 1914.

De Burgemeester,
A. Liebaert

De eerste dezer plakbrieven is in 't Vlaamsch, Fransch en Duitsch; de tweede, in 't Vlaamsch en Fransch alleen. De wereld is toch een aardig ding :

Groote stelen, kleine stelen,
Maar groote stelen meest !

Enkele Oostendenaars hebben zich vergrepen aan andermans goed en hebben, samen of na de Duitschers eenige huizen geplunderd. Niet alleen is hunne handelwijze laakbaar maar ook strafbaar, en de plundersaars kunnen dan niet te streng vervolgd worden. Onze bevolking, wij meenen de eerlijke bevolking - en die vertegenwoordigt wel de 95/100e der Oostendenaren - had dan ook verwacht dat de plakbrief in kwestie ook in 't Duitsch zou opgesteld geweest schers die de wijnkelder ledigen, de huizen plunderen en de koopwaren te grabbelen gooien ! Wellicht had burgemeester LIEBAERT het gedacht zulks te doen, maar zal hij de noodige toelating niet bekomen hebben !

-Doch keeren wij tot de voorvallen van den oorlog terug.

Onder het lof van 5 ure in de HH. Petrus en Pauluskerk, kondigt de Z.E.H. Deken CAMERLYNCK aan dat van heden af, het Duitsche uur het officieele uur wordt.

De "Nieuwe Rotterdamsche Courant", een Hollandsch nieuwsblad, dat erg riekt naar Duitsche kost, wordt thans te Oostende verkocht. In het toegekomen nummer van Dinsdag 20 Oktober lezen wij dat de Duitschers, die lagen van aan Nieupoort tot aan Vladsloo (bij Diksmude) vruchteloos gepoogd hebben den Yser over te steken. Hunne aanvallen werden teruggestooten. Het Belgisch leger is vooruitgekomen tot Roeselaere. (Hm.).

Buitenlieden, die wij ontmoeten, zeggen ons dat de Duitschers 3 groote kanonnen hebben opgezet bij Leffinghe.

De Duitsche staf verliet heden onze stad, zonder gerucht en ook zonder tamboers en fiffers.

Donderdag 22e Oktober -

ACHTSTE DAG DER BEZETTING

Gansch den afgeloopen nacht werd, onophoudelijk geschoten. Wat was dit gerucht toch "éénig", gedurende die lange nachtelijke uren !

Deze morgen, op de Markt, eene boerin, van Middelkerke. Geene groenselboerinnen. Op de vleeschmarkt, een 5 tal kramen open, waaronder 2 met peerdevleesch.

De prijzen der kruidenierswaren zijn nogal merkkelijk verhoogd, evenals deze van het vleesch en de weinige groenten die men bekomen kan. Wat de boter betreft, geene versche te krijgen. Hier en daar kon men gisteren nog boter koopen.

Het "Carillon" - niet het nieuwsblad, maar de stedelijke beiaard, be.

't Schijnt dat er deze nacht maar weinig troepen over Oostende gekomen zijn. In alle geval, rond 7 ure, komt er een bende peerdevolk binnen.

In de Kapellestraat, en op het Hazegras, worden telefoonlijnen gelegd om de kwartieren der officieren met elkaar te verbinden. Deze lijnen worden voortgelegd langs de nieuwe dokken.

In den loop van den morgen worden veel duitsche gekwetsten overgebracht. Twee vliegmachienen, een duitsche en een andere, vliegen over de stad.

Buitenmensen verhalen dat de duitsche vechtlijn achteruit is geworpen.

Rond 12 1/2 ure komt andermaal

Visschers houden staan dat de schepen die schieten, Franschen zijn. Wat er ook van zij, zij schieten aanhoudend : 't is een gebommel als donderde het ! God ! Hoe moet onze buitenbevolking van Leffinghe, Slype, Wilskerke, Middelkerke enz. bevreesd zijn ! En geen middel nieuws te bekomen !

Deze nacht, rond 2 ure, hebben duitschers de deur ingestampt der Zustersschool van de Steenbakkersstraat; met 300 zijn ze in die school gaan liggen. Hunne karren - al gestolen tuig van Merchtem, Brussel, enz. - staan in de straat. Voor de school staan 10 mitraljeuzen.

De duitschers die binnengebroken waren in den Kursaal, hebben, op bevel van een opperofficier, het gebouw moeten verlaten.

In het Hôtel des Arcades, achter den Kursaal, hebben de platkoppen waarlijk beestachtig gehandeld ! Om maar een staalken te geven : in de kelder liggen nog half gevulde bottels dure wijn en champagne en gansche dozen conserven ondereen geworpen tusschen de drek der... propere Germanen !

Verscheidene malen komen, langs den Thouroutschen en den Nieupoortschensteenweg een zeker getal karren. Rond 2 ure komt een groepje gekwetsten, 54 man sterk, te voet af. Dit groepje zal heel den namiddag in stad rond sukkelen om, rond 5 1/2 ure, aan het Hôtel des Thermes, aan te landen en van daar, na verzorging, verder gezonden te worden.

Een eerste groep van 45 en een 2e groep van 51 wagens en karren trekken, dezen namiddag, op in de richting van Plasschen-daele. Later, in den avond, sloegen nog andere karren die richting in. Men zou waarachtig aan een aftocht denken, bijzonderlijk daar aan het Hôtel de la Régence (oud Hôtel de Barcelone) men neerstig bezig is met twee autos te vullen met papieren en dossiers der duitschers.

Een officier, gehuisvest in eene herberg van het Hazegras, die deze morgen moest afreizen, vertelde aan de herbergierster dat de duitschers alhier met 45.000 man waren toegekomen en dat er ten hoogsten 20.000 van overschieten. Misschien is zulks fel overdreven, maar zeker is 't toch dat de platkoppen erge verliezen hebben. Het militair hospitaal is opgepropt met gekwetsten waarvan vele bezwijken. De dooden worden dan in de duinen begraven.

In den loop van den namiddag
G'hadt dan de duitschers, die op den Zeedijk van Mariakerke stonden de vlucht moeten zien nemen !! Ze liepen, erger dan hazen, den eenen den anderen toeroepende : "Die engelsche Teufel sind da !" (De Engelsche duivels zijn daar).

In de stad wordt verteld dat de negen piotten, gister gevangen genomen door de duitschers, door eenen landbouwer verraden werden. In de hoop geene duitschers op zijne hofstede te moeten herbergen, zou hij kenbaar gemaakt hebben dat er van onze soldaten verscholen waren in eene naburige hofstede.

De Engelschen, in Oostende verblijvende, moeten binnen de 48 uren de stad verlaten - dus luidt een plakbrief in 't duitsch, in 't engelsch en 't fransch.

Van zoohaast de avond valt, sluiten schier al de winkels en vele herbergen. Vanaf 5 1/2, 6 ure, is het doodsch, doodsch in de stad - en de stilte wordt slechts onderbroken door den zwaren stap der duitsche soldaten, die hier en daar op hun gemak, in de weinige herbergen die nog open blijven, hun glas gaan drinken. De groote restauraties blijven open, de heeren platkoppen moeten toch vlucht waren, nogal veel Oostendenaars teruggekeerd.

Volgens zekere personen zouden de Engelschen meester zijn te Gent en zou de spoorlijn te Aelter, tusschen Gent en Brugge, door ons volk opgebroken zijn geworden. Langs eenen anderen kant wordt verzekerd dat de treinen doorrijden van Gent tot Oostende.

Een heer, toehoorend aan ons Gemeentebestuur, zou te Sluis, van den heer baron SNOY, vleugeladjutant van onzen Koning, mededeeling bekomen hebben van een telegram uitgaande van graaf DE LALAING, Belgisch minister te Londen. Volgens dit telegram zouden de Bondgenoten meester zijn van Namen en naar Brussel oprukken. Mocht het waarheid zijn ! ('t Was een der 100.000 leugens tijdens de duitsche bezetting rondgestrooid...).

(vervolgt)

N.V.D.R. In de tekst zijn bepaalde zinnen vervangen door puntjes (.). Op deze plaatsen is de originele tekst onleesbaar doordat de krant, bij het inbinden, verkeerd-
lijk werd afgesneden.

MONDHARPEN OFTE MONDTROMMEN

door J.B. DRESEN

Tussen het middeleeuws materiaal dat wijlen heer CHOCQUEEL op het strand te Raversijde opgroef bevinden zich acht mondharpes ofte mondtrommen. Ze staan niet vermeld op de inventaris die CHOCQUEEL publiceerde van zijn vondsten (*Les civilisations préhistoriques et anciennes de la Flandre occidentale*. Bruxelles 1950). Wel staat er in de inventaris een vermelding van "8 agrafes de vêtement, en bronze, ornées de traits et percées d'un trou central" die we echter nog niet terug vonden in de verzameling. Bestaat er enig verband tussen de vermelde "agrafes" en de niet vermelde mondharpes ? Voorlopig kunnen we hierop geen antwoord geven.

Een mondtrom is een klein ijzeren of bronzen muziekinstrument, samengesteld uit een beugel met twee naast elkaar lopende benen en een platte veerkrachtige tong in gehard ijzer die op het midden van de beugel vastzit.

Van de in ons museum berustende mondharpes ontbreekt de tong. Waarschijnlijk is die mettertijd opgeroest want op al de exemplaren kan men nog de plaats zien waar ze bevestigd waren.

Ijzeren mondharpes worden gesmeed en bronzen gegoten. De gegoten exemplaren zijn tamelijk eenvormig en hun maximale lengte en breedte is kleiner dan die van de gesmede exemplaren. De maximale